# THE ETYMOLOGY OF FAMILY NAMES IN -AC/-EAC (-IAC)/-CEAC (UKR. -АК/-ЯК/-ЧАК) WITH THE UKRAINIANS OF MARAMURES

**Ioan Herbil, Assist. Prof., PhD, "Babeş-Bolyai" University of Cluj-Napoca**

*Abstract: The focus of the present paper is on the etymologies of family names that include the Ukrainian formative -ак/-як/-чак (in Romanian: -ac/-eac(-iac)/-ceac); initially it derived diminutives but in the course of time it also derived patronymics. The family names, that have been collected in three villages of Maramures district (Rona de Sus, Craciunesti, and Lunca la Tisa, whose inhabitants are of Ukrainian descent), are also peculiar to some other anthroponomical systems in Romania and the neighbouring countries. The lexemes that are the basis of family names formed by means of the Ukrainian formative -ak/-jak/-čak are calendar names of different structures (hypocoristics, diminutives, and other derivatives), old Slavic names or various nicknames and appellations, used before these anthroponyms became hereditary names borne by all members of a family. We also focus on the frequency of family names (in the three anthroponomical systems) formed by means of the above mentioned formative.*

*Keywords: anthroponym, Ukrainian family names, trans-Carpathian idiom, proper patronymic suffixes and other multi-functional suffixes, -ак/-як/-чак formative.*

Alături de populaţia românească, pe teritoriul României, se întâlnesc grupuri compacte sau relativ izolate de populaţii care vorbesc diferite limbi. Între acestea, un loc aparte, ţinând cont atât de varietatea, cât şi de istoria lor, îl ocupă populaţiile care vorbesc graiuri ale unor limbi slave, şi anume: ucraineană, sârbo-croată, slovacă, rusă, bulgară, polonă şi cehă. Dintre toate graiurile slave vorbite în ţara noastră, după numărul vorbitorilor (aprox. 250.000)[1], primul loc îl ocupă graiurile ucrainene. Majoritatea vorbitorilor respectivelor graiuri trăiesc în nordul ţării, în Maramureş, Suceava şi Botoşani, judeţe limitrofe cu masivul graiurilor carpatice ucrainene. Totodată, ucraineni întâlnim în regiunile Dobrogea (judeţul Tulcea) şi Banat (judeţele Timiş şi Caraş-Severin). Existenţa unei populaţii care vorbea limba ucraineană este atestată pentru prima dată în Maramureş, în secolul al XIV-lea[2]. În decursul celor peste şase secole de convieţuire atestată atât cu populaţia majoritară, cea românească, cât şi cu celelalte care s-au aşezat sau au trecut prin această regiune, ucrainenii au lăsat urme adânci şi în sistemul antroponimic al României.

Numărul foarte redus al studiilor de antroponimie ucraineană din Maramureş, şi, în general, din România, a constituit unul dintre factorii determinanţi în începerea studierii acestei ramuri a onomasticii. Fiecare nume de persoană este un *cuvânt* şi, implicit, o unitate a limbii. De aici şi importanţa, recunoscută de către toţi specialiştii, în ceea ce priveşte studierea numelor proprii (a antroponimelor şi a toponimelor) care, ca şi apelativele, sunt elemente componente ale lexicului unei limbi, constituind obiectul lingvisticii.

Importanţa studierii *numelor de persoană* (fie ele nume de familie sau prenume, porecle ori supranume etc.) în raport cu dialectologia este o realitate de peste un secol. După cum afirmă Al. Cristureanu (1982:41), „concordanţe între domeniul *numelor de familie* şi cel al *dialectologiei* rezultă din perfecta (sau aproape perfecta) încadrare a unor grupe de nume familiale în sistemul *fonologic* al unui anumit dialect, subdialect sau grai". Şi în plan *gramatical*, este posibil, ca, în procesul formării antroponimelor (ce aveau să devină nume

[1] Deşi, după datele Recensământului din 2011, în România, sunt aproape 51.000 de ucraineni.

[2] Documentele corespunzătoare acelei perioade conţin unele mărturii despre satele din această parte a ţării, care, şi astăzi, sunt populate de către ucraineni (cf. Mihalyi 2000: 9, 42, 65, 75, 85, 99, 168, 175, 315, 476 şi Popa 1970: 53 şi urm.).



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

de familie), să fie surprinsă o anumită particularitate care poate să aibă surse dialectale, devenind, la rându-i, una dintre caracteristicile unui anumit grai. O asemenea particularitate, la o scară mai mare, o constituie sufixele ucrainene *-ak/-jak/-čak*; *-uk/-juk/-čuk*; *-yk (-ik)/-čyk*; *-ynec'*; *-k(a)*; *-k(o)* etc., care, iniţial, derivau diminutive (de la apelative şi nume proprii), însă, cu timpul, şi-au schimbat funcţia derivaţională, devenind formanţi patronimici. Pe lângă fonetică, morfologie şi sintaxă, numele de familie constituie, ca şi oricare alt cuvânt, obiect de cercetare pentru *lexicologie*, posedând o structură morfematică şi o compoziţie derivaţională proprii.

Cele trei localităţi, Rona de Sus[3], Crăciuneşti[4] şi Lunca la Tisa[5], din care au fost adunate numele de familie (în actele oficiale de la noi: *nume*) ce au în structura lor sufixul *-ak/-jak/-čak*[6], sunt situate în nordul judeţului Maramureş. Populaţia de aici vorbeşte graiuri ucrainene de tipul transcarpatic[7]. Dorim să precizăm că respectivele nume de familie se întâlnesc şi în alte localităţi cu populaţie ucraineană din Maramureş[8], dar nu numai.

Pornind atât de la statistica numelor de familie, cât şi cea a populaţiei din localităţile cercetate, obţinem următoarele date: cele 3925 de persoane din Rona de Sus poartă 210 nume de familie, ceea ce reprezintă, în medie, 1 nume la aproape 19 persoane; în Crăciuneşti, la o populaţie de 1493 de persoane, există 217 nume de familie, adică în medie 1 nume la aproape 7 persoane, iar în Lunca la Tisa, cele 910 persoane sunt purtătoare a 127 nume de familie, ceea ce înseamnă că, în medie, 1 nume revine la puţin peste 7 persoane. După cum se poate observa, din acest punct de vedere, sistemul antropomic al localităţii Rona de Sus este mai conservator decât celelalte două.

În urma etimologizării celor peste 430 de nume de familie existente în cele trei sisteme antroponimice (multe dintre ele fiind comune), am putut observa că, din punctul de vedere al originii, ele sunt ucrainene, româneşti, maghiare, germane etc. Multe dintre acestea conţin numeroase elemente străine, apărute ca urmare a contactului, de câteva secole, cu vorbitorii limbilor română, maghiară, germană, cehă, slovacă, ebraică etc. Cele mai multe nume de familie sunt de origine ucraineană, având la bază apelative sau nume de botez ucrainene ori fiind formate cu sufixe specifice sistemului antroponimic ucrainean. Statistica acestora este următoarea: în Rona de Sus, sunt înregistrate 114 nume de familie (54,29 % din totalul numelor înregistrate), ce sunt purtate de 3245 de persoane (82,67 % din totalul populaţiei); în Crăciuneşti, există 122 de nume de familie (56,22 %), care denumesc 1004 persoane (67,25 %), iar, în Lunca la Tisa, se întâlnesc 73 de nume de familie (57,48 %), fiind purtate de 720 de persoane (78,26 %).

[3] Localitatea Rona de Sus este aşezată pe cursul superior al râului Ronişoara (afluent al Izei), la o distanţă de 18 km sud-est faţă de municipiul Sighetu-Marmaţiei. Este atestată cu formele *Felseurouna* şi *Felseu Rouna* la 1360 (cf. Suciu II 1968: 83.) Peste 95 % din populaţia satului o reprezintă ucrainenii.

[4] Satul Crăciuneşti (alături Lunca la Tisa) se află pe malul stâng al Tisei, fiind aşezat la 6 km est de municipiul Sighetu-Marmaţiei. Este atestat la 1385 cu forma *Karachonfalva* (cf. Suciu I 1967: 173). Ucrainenii reprezintă peste 85 % din totalul populaţiei.

[5] Lunca la Tisa este situată la 5 km est de Crăciuneşti. Este atestată sub forma *Lonka* la 1439 (cf. Suciu I 1967: 367). Aproximativ 92 % din totalul populaţiei o reprezintă ucrainenii.

[6] Unii dintre lingvişti folosesc sintagma *„sufixele -uk (-juk), -čuk"*, iar alţii *„sufixul -uk/-juk/-čuk"*. Părerea noastră este că ultima formă este cea corectă, căci *-juk* şi *-čuk"* sunt variante ale lui *-uk*, prima poziţională, iar cea de-a doua datorată alternanţei consonantice.

[7] Vezi în acest sens: Pavliuc, Robciuc 1965: 595-617; Horvath 1978; Robciuc 1999; Pavliuc, Robciuc 2003: 19-101; Herbil 2004-2005: 75-143 etc.

[8] În afară de cele trei localităţi, în Maramureş, limba ucraineană este folosită şi în: *Poienile de sub Munte*, *Repedea*, *Ruscova*, *Bocicoiul Mare*, *Tisa*, *Câmpulung la Tisa*, *Remeţi*, *Teceul Mic* (unde se vorbesc graiuri transcarpatice), *Crasna Vişeului*, *Bistra* şi *Valea Vişeului* (graiuri huţule).



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

La formarea acelor antroponime (nume de persoană, hipocoristice, supranume, porecle etc.)[9] care, odată cu introducerea Codului civil, aveau să devină numele de familie ale locuitorilor din cele trei localităţi au luat parte diferiţi formanţi. Dintre aceştia, un loc aparte îl ocupă cele mai vechi sufixe ale limbii ucrainene, care exprimau filiaţia (descendenţa) încă înainte de formarea numelor de familie, ele putând fi împărţite în două mari grupe: a) sufixe patronimice propriu-zise *-yč*, *-ovyč* (în grafie românească, *-ici*, *-ovici*), de origine slavă comună, cărora funcţia patronimică le-a fost proprie dintotdeauna (înaintea formării limbii ucrainene); b) alte sufixe polifuncţionale (care, iniţial, erau, de cele mai multe ori, diminutivale, dezvoltându-şi funcţia lor patronimică ulterior, adică pe fondul limbii ucrainene): *-uk/-juk/-čuk*; *-ak/-jak/-čak*; *-an*; *-aš*, *-iš*, *-oš*; *-ča(t)*; *-ej*; *-yk/-ik/-čyk*; *-ynec'*;
*-k(a)*; *-k(o)*, *-s'k(yj)/-c'k(yj)*, ce sunt redate în grafie românească prin: *-uc/-iuc/-ciuc*; *-ac/-eac (-iac)/ -ceac*; *-an*, *-aş*, *-iş*, *-oş*; *-cea*; *-ei*; *-ec/-ic/-cic*; *-ineţ/-ineţi*; *-c(a)*; *-c(o)*; *-sch(i)/-ţk(i)/ -ţch(i)*). Sufixele respective sunt bine reprezentate astăzi în cadrul sistemului popular de denominaţie personală[10]. Astfel, doar supranumele şi poreclele ucrainenilor continuă vechiul mijloc de a indica descendenţa sau neamul unui individ, de a-l caracteriza şi de a-l individualiza, în aceeaşi măsură. Ele păstrează un crâmpei din ceea ce a constituit cândva *procesul formării* acelor *antroponime*, care deveniseră *nume de familie*, dându-ne posibilitatea de a vedea cum strămoşii noştri îşi numeau urmaşii.

În cadrul numelor de familie din sistemele antroponimice ale celor trei localităţi, se constată un grad diferit de productivitate a formanţilor.

De departe, cel mai productiv formant antroponimic ucrainean, în cadrul sistemelor de nume de familie studiate, este *-uc/-iuc/-ciuc* (ucr. *-uk/-juk/-čuk*)[11]. Cu ajutorul lui, sunt formate cele mai multe nume de familie, nu doar în sistemele antroponimice de care ne ocupăm, ci şi în alte puncte ale României locuite de ucraineni. În Ucraina, după cum constatase Ju.K. Red'ko (1965: 78), numele de familie formate cu *-uk/-juk/-čuk* constituie tipul de bază în vestul acesteia (în timp ce, în estul ei, predomină cele formate cu *-enk(o)*), ocupând primul loc în şapte regiuni ale teritoriului ucrainean.

Celălalt formant, destul de productiv, în cadrul sistemului numelor de familie din cele trei localităţi, este *-ac/-eac (-iac)/-ceac* (ucr. *-ak/-jak/-čak*).

Este un sufix polifuncţional *slav vechi*, care era productiv atât la nume comune, cât şi la cele proprii[12]. Încă în limba slavă comună, sufixul *-ak* (*-jakъ*) substantiviza adjective, forma substantive de agent (de la alte substantive) şi deriva substantive din verbe (*nomina agentis*)[13]. Dacă, în monumentele scrise ale limbii ucrainene vechi din secolele XI-XIII, există înregistrat un număr mic de lexeme derivate cu *-jak*, după secolul al XIII-lea, acest formant avea o productivitate mai mare, moment în care se conturează principalele sale

[9] În urmă cu trei-patru secole, un proces propriu-zis de formare a numelor de familie nu putea să aibă loc, căci nu exista încă noţiunea de „nume de familie". De aceea, folosirea astăzi a sintagmelor terminologice de tipul „crearea numelor de familie", „formarea numelor de familie", cu referire la perioada de dinaintea stabilizării juridice a numelor de familie, este, de fapt, după cum afirmă P.P. Čučka (2005: XXIV), un *anacronism*.
[10] Vezi în acest sens Herbil 2007; *idem* 2010-a.
[11] Din statistica pe care am realizat-o în 2008, rezultă că, în Rona de Sus, există 45 de nume de familie în *-uk/-juk/-čuk*, ceea ce reprezintă 21,43 % din totalul numelor înregistrate. Ceea ce trebuie subliniat, este faptul că cele 45 de nume de familie denumesc 1586 de persoane, adică 40,41 % din populaţia satului. Cele 38 de nume de familie derivate cu *-uk/ -juk/-čuk*, înregistrate în Crăciuneşti, reprezintă 17,51 % din totalul numelor existente. Respectivele nume sunt purtate de către 390 de persoane şi reprezintă 26,72 % din numărul total al populaţiei. În Lunca la Tisa, există 30 de nume de familie formate cu *-uk/-juk/-čuk*, ceea ce reprezintă 23,63 % din totalul numelor înregistrate. Aceste nume de familie denumesc 421 de persoane, adică 45,76 % din întrega populaţie a localităţii. Despre istoria şi frecvenţa sufixului, a se vedea Herbil 2010-b: 65-68.
[12] Čučka 2005: XXIX.
[13] Kravčenko 2004: 94.



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

funcţii. Tot atunci, adică în perioada *slavă de răsărit* (înaintea formării celor trei limbi slave de est: rusa, ucraineana şi bielorusa), formantul apare sub cele două variante, *-ak* şi *-jak*, ce vor fi moştenite de limba ucraineană. Multitudinea derivatelor cu *-ak* a fost favorizată de funcţionarea în limba ucraineană şi a următoarelor sale variante: *-l'ak, -n'ak, -čak* şi, mai rar, *-vak*[14]. Azi, *-ak*/*-jak* este unul dintre cele mai productive sufixe ale limbii ucrainene, derivând substantive de agent de cele mai diverse tipuri. În sistemul antroponimic contemporan al Ucrainei, numele de familie formate cu *-ak/-jak/-čak* au o frecvenţă mare în vestul ei, în regiunile Transcarpatia, Lviv, Ivano-Frankivsk, unde ocupă locul al III-lea; mai redusă, în regiunea Cernăuţi (locul IV), în Odesa şi pe teritoriul sud-estic al Ucrainei (Donbas) – locul V, în regiunile Ternopol şi Herson – locul VI, iar cea mai mică frecvenţă o înregistrează în regiunile Dnipropetrovsk, Poltava, Sume, Cerkase şi Harkiv[15].

Înainte de a prezenta etimologiile numelor de familie în *-ak/-jak/-čak*, purtate de către locuitorii celor trei sate, precizăm faptul că, imediat după cuvântul-titlu (cu marcarea accentului), apare sigla localităţii (sau a localităţilor), în care se întâlneşte respectivul nume, fiind urmată de variantele grafice (dacă ele există) ale acestora (conform actelor oficiale) sau, acolo unde este cazul, de pronunţia lor dialectală. Etimologia numelui este dată abia în cel de-al doilea alineat.

**Anuţiác** (Cr, LT, RS). În Crăciuneşti, există varianta grafică *Onuţak*, iar, în Rona de Sus, apar formele *Onuciak* şi *Onuţac*. (Primele două sunt variante grafice maghiarizate, unde *a* neaccentuat a fost perceput şi transcris ca *o*, neavând nici o legătură cu n.fam. existente la alţi ucraineni, ca, de exemplu: *Onuč'ak*[16] < apel. ucr. *onúk* „nepot" + suf. ucr. *-jak*.).

N.fam. *Anuţiac* provine din n.f. rom. *Anuţa* (< *Ana* + suf. dim. rom. *-uţ(a)*) + suf. ucr. *-jak*. În vorbirea ucrainenilor, poate fi auzită deseori forma *Anúţa*, dar mai ales derivatele ucr. *Anúcy$^{e}$n/ Anúcын* (< *Anúca* + suf. posesiv ucr. *-y$^{e}$n*/*-ын*). Totodată, nu trebuie exclusă nici posibilitatea ca acest nume să se fi format din rom. n.b. *Onuţ* (hipoc. de la *Ionuţ* şi cunoscut de ucraineni) + suf. ucr. *-jak*, care, ulterior, avea să fie maghiarizat ca multe alte nume din zonă. N.fam. *Anuţiac* nu l-am găsit înregistrat pe teritoriul Ucrainei (cf. Čučka 2005; *Slovnyk* 2002; Chudaš 1977).

**Caciureác** (Cr).

Are la bază supran. sau porecla *Káčiur* (< ucr. dial. *káčiur* „răţoi") + suf. ucr. *-jak*. Este răspândit în raionul Rahiv din Ucr. Transc. şi în alte zone ale Ucrainei (cf. Čučka 2005: 254; *Slovnyk* 2002: 113; Chudaš 1977: 9, 165). A se comp. cu rom. *Cacior* (cf. Iordan 1983: 95).

**Clempuşác** (LT, Cr). În Lunca la Tisa, apare şi varianta grafică maghiară, *Klempusak*.

Provine de la antrop. *Clempuš* + suf. ucr. *-ak*. Antrop. *Clempuş* (răspândit la ucraineni ca şi nume de familie) poate avea la bază: 1. apel. huţ. *klémpuš*/*klýmpuš* „dop, cep; capacul bărbânţei"; mold. *klempúš* „cârlig, cui, clenci" şi altele[17]; 2. n.fam. pol. *Klempa, Klemp, Klaępa* sau *Klępo* + suf. *-uš*, ca şi în n.fam. pol. *Klempas, Klempis, Klempisz*, a căror temă este formată de la apel. pol. *klępa* „femela elanului", iar metaforic „femeie bătrână, în vârstă" (Čučka 2005: 266). Numele *Klempuš* e atestat în Rona de Sus la 1684: *Klimpus Matene* (Bélay 1943: 186). În Ucr. Transc., n.fam *Klempuš* este răspândit în raionul Rahiv (Čučka 2005: 266), de unde au venit, în secolul al XVIII-lea, primii purtători ai acestui

[14] Belousen'ko 1993: 103.
[15] Red'ko 1965: 80.
[16] Nume de familie *Onuczyn* şi *Onuczyńcki*, care provin de la apel. *onúk*, *onučá*, se întâlnesc în Polonia (Rymut II 2001: 181).
[17] Etimologizând numele *Klémpuš*, P. P. Čučka (2005: 266) îl compară cu apel. ucr. *klémpa* „om neglijent, murdar; neglijent, cărpacă", pol. *klępa* „(femeie) dezordonată; femeie grasă", slc. estic *kl'ampa* „idem"; srb.-crt. *klémpa* „clăpăug; om greoi, mototol; persoană cu mersul urât".



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

nume în localitatea Valea Vişeului (vecină cu Lunca la Tisa), însă n.fam. *Clempuşác* nu este înregistrat.

**Cúlac** (Cr). Se întâlneşte varianta grafică *Kulak*.

Are la bază apel. ucr. *kulák* „pumn”, unde, probabil, sub influenţa limbii maghiare a avut loc transferul accentului. De asemenea, este posibil să provină de la numele *Kúla*, hipoc. de la n.b. *Mykúla*, variantă locală a lui *Mykóla* (cf. rom. *Necula*) + suf. ucr. *-ak*. Este răspândit în Ucr. Transc., în raionul Irşava (cf. Čučka 2005: 312).

**Culineác** (Cr).

Este format din antrop. *Kúlin*/*Kúlyn*[18] sau n.f. *Kulýna* (< n.pers. ucr. *Kúla*/*Kúl'a*[19] + suf. ucr. *-in*/*-yn* sau *-yn(a)*) + suf. ucr. *-jak* (Čučka 2005: 312-313). Referitor la acest nume de familie, I. Iordan afirmă: „*Culineac*: *Culin* (sau ucr. *Kulin*, presupus de mine), cu suf. ucr. *-eac*” (Iordan 1983: 166). Este răspândit în raionul ucrainean transcarpatic Rahiv (cf. Čučka 2005: 312).

**Cureleác** (RS). Apare în actele oficiale cu următoarele variante grafice: *Curileac*, *Kureleac*, *Kurelyak* şi *Kurileak*.

Continuă n.pers. *Kurýlo*[20] (normat de lb. ucr. *Kyrýlo*) „Chiril” (Chudaš 1977: 122, 129; Čučka 2005: 315) + suf. ucr. *-jak*. N.fam. *Kuryl'ak* este răspândit în raioanele ucrainene Rahiv şi Teaciv (cf. Čučka 2005: 315).

**Druleác** (LT, Cr). În Lunca la Tisa, apare şi varianta grafică *Druliac*.

Are la bază apel. huţ. *drúl'a* „roabă” (după cu afirmă: Vincenz 1970: 502; Onyškevyč I 1984: 236; *Slovnik* I 1994: 398) + suf. ucr. *-jak*. P.P. Čučka (2005: 211), în afară de etimologia de mai sus, afirmă că *Druleac* ar proveni de la apel. rom. *drulea* „femeie stricată” (explicaţie dată de N.A. Constantinescu – 1963: 267) + suf. ucr. *-jak*, ceea ce este puţin probabil. N.fam. *Drul'ák* este răspândit în raionul ucrainean Rahiv (cf. Čučka 2005: 211).

**Firişceác** (RS, LT, Cr). În Lunca la Tisa, apar variantele *Firisceac* şi *Firiscsak*. În Crăciuneşti, am întâlnit şi varianta *Firişteac*, însă care se pronunţă *Firišč'ák*.

Continuă antrop. *Fíris*[21] (< n.fam. magh. *Fürjész* < apel. *fürjész* „persoana care prinde păsări” sau provine din n.fam. *Fürész* < apel. *fürész* „fierestrău”) + suf. ucr. *-čak* (Čučka 2005: 576). Nu este exclus ca la baza numelui să stea un supranume de tipul *Firis* (< apel. ucr. dial *fíris(por)* „rumeguş”). Respectivul n.fam. se întâlneşte în Ucr. Transc. doar în raionul Rahiv (cf. *Ibidem*).

**Grijác** (RS, Cr, LT). În Rona de Sus, apar următoarele variante grafice: *Grizsak*, *Griijac*, *Gridjac*, *Gridjak*, *Gridzsak*, *Gridjeak*; iar, în Lunca la Tisa, există *Gridjac* şi *Gridjeak*.

Este format din antrop. magh. sau rom. *Gríga*[22] sau *Grig*/*Grigu(l)*(Ionescu 2001: 200), care au corespondent ucr. local *Grýga* (hipoc. de la rom. *Grigore*, respectiv ucr. *Hryhorij*) + suf. ucr. *-jak*. Acest n.fam., dar cu varianta *Gridžák*, este răspândit în raionul

[18] În etimologizarea n.fam. *Kúlyn* (existent în Ucr. Transc.), P.P. Čučka (2005: 312), prezintă forţat şi inexplicabil, ca fiind, în primul rând, continuarea n.b. srb. şi n.fam. *Kúlyn* (< n.b. *Mykula*, *Nykola*) şi abia, în cel de-al doilea, ca provenind din antrop. *Kúla* sau *Kúl'a* + suf. *-yn*, deşi forma *Kúla* este arhicunoscută în regiunea transcarpatică.

[19] *Kúl'a* ca şi *Kúla* sunt hipoc. de la n.b. *Mykúla* (variantă a ucr. lit. *Mykóla* „Nicolaie”).

[20] De la acest radical s-a format şi n.fam. *Cureliuc*, pe care I. Iordan (1983: 161) îl explică greşit, spunând că este „acelaşi, ca semnificaţie cu *Curelescu*”, iar pe acesta din urmă ca provenind de la *Curelea* (< *curea*, pl. *curele* + suf. *-ea*) + suf. *-escu*, sufix care „a fost înlocuit, într-o zonă bilingvă, prin ucr. *-juk*”.

[21] Antrop. *Firís* apare ca n.fam. în localitatea Iza (Maram.), unde este atestat la 1673: *Füresz Orban* (Bélay 1943: 168).

[22] *Griga* este atestat în Bocicoiul Mare la 1605: *Kis Griga* (Bélay 1943: 128).



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

ucrainean Rahiv (Čučka 2005: 181). În regiunea Cernăuţi (cf. *Slovnyk* 2002: 103), apare forma *Hryžák*, care este şi cea normată de limba ucraineană.

**Havreliác** (LT, Cr). În Lunca la Tisa, există următoarele variante grafice: *Havreliak, Havrilyak, Havreleac, Haurilyak*, în timp ce, în Crăciuneşti, apar formele *Havrelyak* şi *Havrilyak.*

Provine de la n.b. ucr. *Havrýlo* (Trijn'ak 2005: 77), cf. rom. *Gavril*/*Gavrilă* (Ionescu 2001: 83), + suf. ucr. *-jak*. Se întâlneşte în raioanele ucrainene transcarpatice Mukacevo, Perecen şi Velekei Bereznei (Čučka 2005: 129).

**Lupşác** (RS, Cr). Apare şi varianta grafică *Lupsak.*

Este format din antrop. *Lupşa* + suf. ucr. *-ak*. Numele *Lúpşa*[23] provine din n.b. *Lup(u)* sau n.f. *Lupa*[24] (< apel. rom. *lup*) + suf. rom. *-ş(a)* – Iordan 1983: 285). Este răspândit în Ucr. Transc. în raionul Rahiv (cf. Čučka 2005: 349).

**Manoleác** (LT).

Provine din n.b. rom. *Manóle* sau ucr. *Manoýl* + suf. ucr. *-jak*. Poate fi şi o variantă fonetică a n.fam. ucr. *Manul'ák* (< n.b. *Manul* < *Manuyl* sau < n.fam. *Manyla* < *Manoyl* + suf. ucr. *-jak*), existent în raionul Rahiv (Čučka 2005: 362).

**Maruşceác** (Cr). Apar următoarele variante grafice: *Marusceac, Maruscak, Marusciak.*

Este format din antrop. *Marúška* sau n.f. *Marús'ka* + suf. ucr. *-jak*. *Marúška* continuă n.b. sl. de sud *Maruška* sau *Maruš* (corelativ cu rom. *Măruş*) sau n.b. bg. *Maruško*, care este dim. lui *Maruş* + suf. *-k(o)* (Ilčev 1969: 324; Grković 1977: 128; Iordan 1983: 294). Subscriem celei de a doua variante, conform căreia acest n.fam. este format din n.f. *Marús'ka* (hipoc. da la *Maríja*) + suf. ucr. *-jak*. N.fam. *Marušč'ák* este răspândit atât în raioanele ucrainene Rahiv, Vinogradiv şi Mijhirea (cf. Čučka 2005: 367), cât şi pe teritoriul Slovaciei.

**Mocearneác** (LT).

Este format din antrop. ucr. *Močárnyj* (existent ca n.fam. în Ucraina – Čučka 2005: 400, şi care are la bază adjectivul ucr. local *močárnyj* „mlăştinos" – Hrinčenko II: 450) + suf. ucr. *-(j)ak*. În Ucr. Transc. apar doar numele *Močernák* şi *Močern'ák* (cf. Čučka 2005: 400).

**Nebeleác** (RS). Există următoarele variante grafice: *Nebeliac, Nebelyeak, Nebileac, Nebiliac, Nebiliak* (unde ucr. *y* este redat prin *e* sau *i*). În graiul din Rona de Sus, se pronunţă *Nebыl'ák*[25].

Provine din antrop. ucr. *Nebýla* (n.fam. *Nebýla*, existent în Ucr. Transc., şi nu numai) < din vb. v. sl. *bы́ti* precedat de particula negaţiei *ne-* „acela care parcă nu a fost/nu a existat"[26] (Chudaš 1977: 172) + suf. *-jak*. Forma normată de lb. ucr. a numelui de familie în discuţie este *Nebýl'ak*. Se întâlneşte în localitatea Rostoca din raionul ucrainean Rahiv (cf. Čučka 2005: 407).

**Panuşciác** (Cr).

Este format din antrop. ucr. *Pan'úška* (în Ucr. Transc. şi n.fam.) sau *Pan'úško* (< antrop. ucr. *Pan'o*, hipoc. de la n.b. ucr. *Pan*[27], + suf. ucr. *-yšk(o)* – Čučka 2005: 429) +

[23] Numele *Lupşa* este atestat în Maram. la 1542 în localitatea Călineşti: *Lwpsa* şi la 1633 în Valea Porcului (azi Valea Stejarului): *St. Lupse* (Bélay 1943: 159, 103), iar, în Transilvania, ca şi toponim este atestat la 1366: *villa Lwpsa* (Pătruţ 1980: 32).

[24] N.f. *Lupa* este atestat la români în secolul al XVI-lea (Reguş 1999: 164).

[25] Graiului ucrainean transcarpatic din localitatea Rona de Sus îi este proprie, atât în poziţie accentuată, cât şi în cea neaccentuată, vocala [ы].

[26] Nume formate din verbul *bы́ti* şi particula *ne-* (în traducere: „acela care nu a fost/nu a existat") se întâlnesc la slovaci (Svoboda 1964: 83) şi la polonezi (Rymut II 2001: 148).

[27] *Pan* a apărut, probabil, prin apocoparea vreunui n. calend. care începea cu *Pan-*, ca de exemplu *Pantelejmón, Panfílij, Pankrátij* sau ca urmare a aferezei unui nume care se termina cu *-pan*. De asemenea, este posibil să



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

suf. ucr. *-jak*. N.fam. *Panuşciác* nu se întâlneşte în Ucr. Transc. (cf. *Ibidem*) şi nici în regiunea Cernăuţi (cf. *Slovnyk* 2002).

**Rusnác** (RS, LT, Cr). Se întâlnesc următoarele variante grafice: în Rona de Sus – *Rusneac* şi *Ruznak*; în Lunca la Tisa – *Rusnak* şi *Rusneac*, iar, în Crăciuneşti – doar *Rusznak*.

Provine din etnonimul local *rusnák*[28] (în grafie rom. *rusnác*) „ucrainean" prin care ungurii, românii şi chiar unii dintre ucraineni îi numesc pe ucrainenii din zona Transcarpatică (în special), iar bulgarii – pe toţi slavii de est. N.fam. *Rusnák* este răspândit în Ucr. Transc. în raioanele Rahiv, Teaciv, Hust şi Mijhirea (cf. Čučka 2005: 495). Şi în Maram. este viu termenul *rusnac* (cu pluralul *rusnaci*) folosit, alături de apelativul *rus*, cu sensul de „ucrainean".

**Sauleác** (RS).

Provine din antrop. *Savló* sau *Sáva* (unde *v* este redat prin *u*, conform trăsăturilor dialectale) + suf. ucr. *-jak*. *Savló* (n.fam. în Ucr. Transc. – Čučka 2005: 498) < n.b. calend. ucr. *Savélij* (Trijn'ak 2005: 320), căruia îi corespunde slc., ceh., rus. *Sául*[29] (Knappová 1985: 162; Superanskaja 2005: 195), iar *Sáva* reproduce n.calend. *Sáva* (Superanskaja 2005: 191; Trijn'ak 2005: 319). I. Iordan îl compară pe *Sava* cu bg. *Sava* sau (şi) grc. *Savvas* (Iordan 1983: 406). N.fam. *Saul'ák* (cu forma normată de limba ucraineană *Savl'ak*) e răspândit în raionul ucrainean Rahiv (cf. Čučka 2005: 498).

**Sedoreác** (RS, Cr, LT). În Crăciuneşti, apar variantele grafice *Sedoriac* şi *Sedoriak*, iar în Lunca la Tisa – *Szedoriak*. În graiul din Rona de Sus, se pronunţă *Sыdor'ák*.

Provine din n.calend. *Sýdor*/*Sídor* + suf. ucr. *-jak*. Numele *Sídor*[30] este un hipoc. de la n.pers. *Isodor*; cf. rus., pol. *Sidor* – Iordan 1983: 414; Superanskaja 2005: 123). Azi, forma normată de lb. ucr. este *Sýdir*. De la acelaşi antrop. s-a format şi toponimul *Sыdoróvec*, înregistrat în Rona de Sus. N.fam. *Sedoreác* se întâlneşte în raionul ucrainean Rahiv (cf. Čučka 2005: 512).

**Şmuleác** (LT, Cr, RS). Apar şi următoarele variante grafice: *Smuleac*, *Şmuliac* şi *Smulyac*.

Este format din n.b. evreiesc *Šmul'*[31] (care a circulat şi în satele ucrainene din România şi căruia îi corespunde n. creştin *Samuil* – cf. Ionescu 2001: 340) + suf. ucr. *-jak*; cf. ucr. *Samíjlo* (Trijn'ak 2005: 322), rus. *Samuíl* (Superanskaja 2005: 193), magh. *Sámuel* (Kázmér 1993: 910), rom. *Samuél*. N.fam. *Şmuleác*[32] este răspândit în localităţile Luh, Velekei Becikiv şi Kosivska Poleana – din raionul Rahiv (localităţi situate pe graniţa cu România) (cf. Čučka 2005: 630).

**Şteliác** (Cr, RS).

Este format din antrop. *Štél'a* (< apel. ucr. *štyl'* „una din bâtele de lemn pe care se duc căpiţele de fân; bode" – Hrinčenko IV: 513; „toporişte; mânerul îmblăciului" – Onyškevyč II 1984: 389) + suf. ucr. *-jak*. De asemenea, mai poate fi format de la apel. srb.-crt. *štíl'a* „un fus mare" (cf. Čučka 2005: 634). În Ucr. Transc. nu este înregistrat acest nume de familie (cf. *Ibidem*).

---

aibă la bază apel. ucr. *pan* „domn" (cf. Čučka 2005: 427). Este atestat în Crăciuneşti la 1550: *Pan f. Jo. Paul* (Bélay 1943:161).

[28] De asemenea, în Ucr. Transc. (în raioanele Mijhirea, Mukaceve şi Teaciv), funcţionează şi n.fam. *Rusn'ák* (*Rusneac*) care are la bază apel. *rusn'ák* „ucrainean", fiind însă folosit de către austrieci şi doar de unii dintre unguri şi slovaci (Čučka 2005: 495). În afară de Ungaria, Slovacia şi Polonia, *Rusn'ák* este răspândit şi în Croaţia (*Leksik* 1976: 572).

[29] Şi în Ucr. Transc. a existat n.fam. *Savul*, care reproducea n.b. *Saul*, cu prezenţa lui *v* protetic (Čučka 2005: 498).

[30] *Sidor* este atestat în Maram., în localitatea Vad (azi Vadul Izei) la 1605: *Roman Szidor* (Bélay 1943: 139).

[31] În Ucraina, mai circulă şi formele *Šmújlo*, *Šmúlyk* (cf. Trijn'ak 2005: 323).

[32] I. Iordan (1983: 435)compară n.fam. *Şmuleac* cu pol. *Smolak*, care are cu totul alt sens.



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

**Ţifrác** (RS, LT). În Rona de Sus, apar variantele *Czifrac*, *Czifrak*, *Cifrac*, *Tifrac*, iar în Lunca la Tisa doar *Czifrac*.

Provine din antrop. *Ţifra* (care funcţionează ca şi n. fam în raioanele Hust, Mukaceve, Vinohradiv, Velekei Bereznei şi Perecen din Ucr. Transc. – cf. Čučka 2005: 595) + suf. *-ak*. După cum afirmă P. P. Čučka (2005: 595), apelativul care stă la baza numelui *Cifra* este polisemantic. În graiurile magh. din Transcarpatia, de unde a venit n.fam. *Cifra*, este omonim cu apel. *cífra* „pestriţ, bălţat; zugrăvit, vopsit, pictat; împestriţat". Numele *Cifra*, continuă lingvistul ucrainean, ungurii le dădeau animalelor de culoare bălţată, pestriţă (*Ibidem*); cf. şi rom. *Ţifra* (nume de vacă). În limba maghiară, apel. *cifra* înseamnă „sărbătoresc, festiv, solemn, luxos, somptuos în ceea ce priveşte hainele" (Kázmér 1993: 202). A se comp. cu vb. boik. *cyfrúvaty*[33] „a împodobi" (Onyškevyč II 1884: 357), slc. de est *cifra* „împodobire, ornament" (*Slovník* I 1994: 208) şi pol. *cyfra* „ornament, împodobire pe haine". Între cazacii ucraineni, exista şi o funcţie denumită *cýfra* (Čučka 2005: 595). La acestea, se poate adăuga rom. *ţifră* acelaşi cu *cifră* (Iordan 1983: 469). În Ucr. Transc., n.fam. *Cifrak* este răspândit în raioanele Rahiv, Mijhirea şi Svaleava (cf. Čučka 2005: 595).

Statistica numelor de familie în *-ak/-jak/-čak*, existente în sistemele antroponimice ale localităţilor cercetate, este următoarea:

– în Rona de Sus, există 12 nume de familie, adică 5,71 % din totalul celor înregistrate, cu ajutorul lor fiind numite 587 de persoane, ceea ce reprezintă 14,96 % din populaţia satului;

– cele 16 nume de familie din Crăciuneşti reprezintă 7,37 % din totalul celor existente, ele fiind purtate de către 175 de persoane, adică 11,72 % din numărul total al populaţiei;

– în Lunca la Tisa, cele 12 nume de familie, care reprezintă 9,44 % din totalul celor înregistrate, sunt purtate de 106 persoane, ceea ce reprezintă 11,52 % din populaţia localităţii.

După cum se poate observa, numele de familie cu *-ak/-jak/-čak* s-au format de la: nume calendaristice de diferite structuri (hipocoristice, diminutive şi alte derivate), fie masculine (*Clempuşac*, *Cureleac*, *Grijac*, *Havreleac*, *Lupşac*, *Manoleac*, *Sedoreac*, *Şmuleac*), fie feminine (*Anuţiac*, *Maruşceac*); de la radicalul unor nume vechi slave (*Nebeleac*); de la diferite supranume sau porecle *Caciureac*, *Druleac*, *Firişceac*, *Mocearneac*, *Rusnac*, *Şteleac*, *Ţifrac* etc.

Multe dintre apelativele sau numele de persoană care stau la baza numelor de familie formate cu acest sufix sunt de origine română, maghiară, polonă etc., ceea ce ne indică faptul că ucrainenii de aici au fost multe secole în contact cu vorbitorii respectivelor limbi, fiindu-le bine cunoscute formele în cauză.

Prezenţa sau absenţa într-un sistem antroponimic a numelor de familie formate cu un anumit sufix poate confirma sau infirma că limba pe care o vorbesc azi purtătorii respectivelor nume aparţine unuia sau altuia dintre graiurile unei limbi ori poate indica contactul lingvistic, care avusese loc de-a lungul timpului, cu vorbitorii altor graiuri. De exemplu, este cunoscut faptul că, între graiurile limbii ucrainene sufixul *-ak/-jak/-čak*, înregistrează cea mai mare frecvenţă în cele transcarpatice, în timp ce *-uk/-juk/-čuk* este specific graiurilor huţule. În ceea ce priveşte aceşti formanţi din cadrul celor trei sisteme antroponimice cercetate, se poate naşte întrebarea dacă graiul care se vorbeşte în respectivele localităţi este sau nu, unul transcarpatic, ţinând cont de productivitatea foarte mare a lui *-uk/-juk/-čuk*, în detrimentul lui *-ak/-jak/-čak* (de ex. în Rona de Sus sunt înregistrate 45 de nume cu *-uk/-juk/-čuk* etc. – vezi *supra* la notă). În niciun caz nu poate fi

[33] Apel. *cifrúvatы* (cu acelaşi sens) este propriu şi ucrainenilor din Rona de Sus, unde, de asemenea, se întâlneşte şi substantivul *cifrošág* „împodobire, ornament".



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

pusă la îndoială apartenenţa graiurilor din cele trei localităţi la grupa de graiuri transcarpatice, ci acest fapt constituie o dovadă certă asupra prezenţei unei populaţii huţule pe teritoriul celor trei localităţi, fie înaintea venirii vorbitorilor graiului transcarpatic, fie după ce transcarpaticii erau deja aşezaţi în această zonă, cu menţiunea că huţulii au fost asimilaţi cu timpul de populaţia transcarpatică. În sprijinul celor afirmate vine şi productivitatea mare a sufixului *-ak/-jak/-čak*, comparativ cu sufixul *-uk/-juk/-čuk*, din cadrul sistemului popular de denominaţie personală (concret, în formarea poreclelor şi a supranumelor) şi în cel derivaţional.

**Bibliografia:**


1. Andre de Vincenz (1970), *Traité d'anthroponimie Houtzoule*, München, Forum Slavicum, Band 18.
2. Bélay, V. (1943), *Máramaros megye társadalma és menzetiségei. A megye betelepülésétől a XVII. század elejéig*, Budapesta.
3. Belousen'ko, P.I. (1993), *Istorija sufiksal'noji systemy ukrajins'koho imennyka*, Kiev, „Naukova dumka".
4. Chudaš, M.L. (1977), *Z istoriji ukrajins'koji antroponimiji*, Kiev, „Naukova dumka".
5. Constantinescu, N.A. (1963), *Dicţionar onomastic românesc*, Bucureşti, Editura Academiei.
6. Cristureanu, Al. (1982), *Concordanţe între antroponimie şi dialectologie*, în „Studii de onomastică", III, Cluj-Napoca, p. 41-53.
7. Čučka, P.P. (2005), *Prizvyšča zakarpats'kych ukrajinciv: Istoriko-etymolohičnyj slovnyk*, Lviv, „Svit".
8. Grković, M. (1977), *Rečnik ličnich imena kod Srba*, Beograd.
9. Herbil, I. (2004-2005), *Caracteristici fonetice şi morfologice ale graiurilor ucrainene din România*, în „Dacoromania", serie nouă, IX-X, Cluj-Napoca, p. 75-143.
10. Herbil, I. (2007), *Supranume şi porecle din Rona de Sus (judeţul Maramureş)*, în „Un om, un simbol: In honorem magistri Ivan Evseev", Bucureşti, Editura CRLR, p. 292-312.
11. Herbil, I. (2010-a), *Analiza supranumelor şi a poreclelor din Crăciuneşti (judeţul Maramureş)*, în „Studii de limbă, literatură şi metodică", XIII, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, p. 66-83.
12. Herbil, I. (2010-b), *Nume de familie formate cu sufixele -uk/-juk/-čuk şi -ak/-jak/-čak în antroponimia din Maramureş*, în vol. „Cultura ucraineană contemporană între canonul tradiţional şi noile paradigme de reafirmare" (Lucrările simpozionului internaţional, Cluj-Napoca, 18-19 octombrie 2007), Cluj-Napoca, Editura Echinox, p. 58-72.
13. Horvath, D. (1978), *Graiul ucrainean din Crăciuneşti şi Tisa (judeţul Maramureş)*, rezumatul tezei de doctorat, Bucureşti, 25 p.
14. Hrinčenko, B. (1907-1909), *Slovar' ukrajins'koji movy*, t. I-IV, Kiev, „Naukova dumka", (fotocopie realizată în 1996 după ediţia din 1907-1909).
15. Ilčev, St. (1969), *Rečnik na ličnite i familni imena u bălgarite*, Sofia.
16. Ionescu, C. (2001), *Dicţionar de onomastică*, Bucureşti, Editura Elion.
17. Iordan, I. (1983), *Dicţionar al numelor de familie româneşti*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.
18. Kázmér, M. (1993), *Régi magyar családnevek szótára XIV-XVII. század*, Budapesta.
19. Knappová, M. (1985), *Jak se bude jmenovat*, Praga, Academia.




BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

20. Kravčenko, L.O. (2004), *Prizvyšča Lubenščyny*, Kiev, „Fakt”.
21. Mihalyi (de Apşa), I. (2000), *Diplomele maramureşene din secolele XIV şi XV*, Ediţia a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dragoş-Vodă.
22. Onyškevyč, M. J. (1984), *Slovnyk, bojkivs'kych hovirok*, t. I-II, Kiev, „Naukova dumka”.
23. Pavliuc, N., Robciuc, I. (1965), *Očerk fonologičeskich sistem ukrajinskich govorov v Rumyniji*, în „Revue roumaine de linguistique”, X, nr. 6, Bucharest, p. 595-617.
24. Pavliuc, N., Robciuc, I. (2003), *Ukrajins'ki hovory Rumuniji (Dijalektni teksty)*, Edmonton – L'viv – New York – Toronto.
25. Pătruţ, I. (1980), *Onomastica românească*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.
26. Popa, R. (1970), *Ţara Maramureşului în veacul al XIV-lea*, Bucureşti, Editura Academiei.
27. Red'ko, Ju.K. (1965), *Heohrafija osnovnych typiv ukrajins'kych prizvyšč*, în „Pytynnja onomastyky”, Kiev, „Naukova dumka”.
28. Reguş A., Reguş C. (1999), *Nume de femei în vechi acte istorice (sec. XIV-XVI)*, Bucureşti, Editura Mustang.
29. Robciuc, I. (1999), *Studii şi articole*, Bucureşti, Editura Mustang.
30. Rymut, K. (1999, 2001), *Nazwiska pollaków: Słownik historyczno-etymologiczny*, tom I (A-K), tom II (L-Ż), Kraków.
31. Suciu, C. (1967-1968), *Dicţionar istoric al localităţilor din Transilvania*, vol. I-II, Bucureşti, Editura Academiei.
32. Superanskaja, A. V. (2005), *Sovremennyj slovar' ličnych imen*, Moscova, „Ajris Press”.
33. Svoboda, J. (1964), *Staročeská osobni jmená, a naše příjmení*, Praga, ČSAV.
34. Trijn'ak, I. I. (2005), *Slovnyk ukrajins'kych imen*, Kiev, „Dovira”.
35. ******* *Leksik prezimena Socijalističke Republike Hrvatske* (1976), urednici V. Putanec, P. Šimunović, Zagreb.
36. ******* *Slovník sloveských nárečí* (1994), vol. I (A-K), Bratislava, Veda Vydavatel'stvo SAV.
37. ******* *Slovnyk prizvyšč; praktyčnyj slovozminno-opfohrafičnyj (na materiali Černiveččyny)* (2002), Cernăuţi, „Bukrek”.

**ABREVIERI ŞI SIGLE**

| | | | |
|---|---|---|---|
| antrop. | antroponim | n.f. | nume de femeie |
| apel. | apelativ | n.fam. | nume de familie |
| bg. | limba bulgară | n.pers. | nume de persoană |
| boik. | graiul boikian | pol. | limba poloneză |
| a se comp. | a se compara | rom. | limba română |
| Cr | Crăciuneşti | rom. dial. | român dialectal |
| crt. | limba croată | RS | Rona de Sus |
| dial./ucr. dial. | dialectal, ucrainean dialectal | rus. | limba rusă |
| dim. | diminutival | sl. | slav |
| ebr. | limba ebraică | slc. | limba slovacă |
| grc. | limba greacă, grecesc | srb. | limba sârbă |
| hipoc. | hipocoristic | suf. | sufix |
| huţ. | graiul huţul | suf. dim. | sufix diminutival |



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)

| | | | |
|---|---|---|---|
| ucr. lit. | ucrainean literar/limba literară | supran. | supranume |
| | | ucr. | limba ucraineană |
| LT | Lunca la Tisa | | |
| magh./lb. magh. | limba maghiară | ucr. dial. | limba ucraineană dialectală |
| Maram. | Maramureş | Ucr. Transc. | Ucraina Transcarpatică |
| mold. | moldovenesc | | |
| n.b. | nume de bărbat | v. | vechi |
| | | vb. | verb |



BDD-V106 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 20:50:33 UTC)